

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt CZ.1.07/1.1.00/08.0094 Vzdělávání pro udržitelný rozvoj v environmentálních a ekonomických souvislostech

Asociace pedagogů základního školství České republiky

www.vcele.eu

04 Zdroje potravy včely Metodický list

Ročník: 4
Doporučený počet hodin: 1 – 2

Autor: Mgr. Ivana Kolátorová
Editace a grafická úprava textu: Mgr. Bc. Anna Doubková

© 2013 Asociace pedagogů základního školství České republiky

Ilustrační obrázky jsou použity v souladu s licencemi z fotobanky Českého svazu včelařů, fotodokumentace projektu VUREES a databáze software Inspiration.

Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky

04 Zdroje potravy včely: metodický list

Vzdělávací oblasti: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda, Vlastivěda

Klíčová slova: Nektar, medovice, pyl, med

Očekávané výstupy žáka: Objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody. Porovnává projevy života na konkrétních organizmech.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení: Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá k procesu učení.

Kompetence k řešení problémů: Samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení. Činí uvážlivá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní: Účinně se zapojuje do diskuze, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje.

Kompetence sociální a personální: Účinně spolupracuje ve skupině a přispívá k diskuzi, spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence občanská: Respektuje přesvědčení druhých lidí a rozhoduje se zodpovědně podle dané situace.

Pomůcky:

- Pracovní list PL 4
- Učební list UL 4
- Metodický list ML 4
- Učebnice Přírodovědy a Vlastivědy pro 4. ročník, 5. ročník
- Myšlenková mapa – Zdroje potravy včel
- Dataprojektor a Notebook

Doporučená rozšiřující literatura:

LEBEDA, Jan, TRIPES, Oldřich. *Pohádkové včely*. České Budějovice: DONA, 2004. 85 s., ISBN 80-7322-072-5.

Organizace vyučování a metody práce:

- Řízená diskuze
- Individuální práce

- Aktivní poslech
- Práce ve dvojicích
- Společná četba

Popis činnosti v hodině:

Činnost učitele	Činnost žáka
<p>Výklad: Zdroje energie pro včely</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slunce • Vzduch • Voda 	<p><i>Aktivní poslech</i> <i>Řízená diskuze</i></p>
<p>Popis obrázku „Včela na květu“</p> <p>Pyl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdroje pylu • Přenášení pylu do úlu • Uložení pylu do buňky plástu 	<p><i>Řízená diskuze</i></p>
<p>Úkol 1: Vyřeš záhadu</p> <p>Jedeme v létě na houby a necháme auto stát na kraji lesa. Vrátime se s plným košem hub a auto je k nepoznání:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slyšel jsi někdy, že lesy pylují? • Jakou barvu má pyl? <p>Odpověď na otázky.</p> <p><i>Řešení:</i></p> <p>a) Ano, ne b) Žlutou</p> <p><i>Vyhodnocení:</i> pochvala</p>	<p><i>Individuální práce</i></p>
<p>Úkol 2: Na obrázku vybarvi žlutě pylový košíček, ve kterém včela přenáší pyl z květu do úlu.</p> <p>Řešení: Vybarvení pylového košíčku – část zadní nohy A.</p> <p><i>Vyhodnocení:</i> pochvala</p>	<p><i>Individuální práce</i></p>

<p>Výklad: Nektar, medovice, med</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlení pojmů • Příkrmování včel <p>Úkol 3: Dopiš do myšlenkové mapy zdroje potravy včel.</p> <p>Slepá myšlenková mapa – Zdroje potravy. <i>Řešení:</i> Slunce, voda, vzduch, med, pyl, <i>Vyhodnocení:</i> Za každé správné řešení si žáci zakreslí žluté sluníčko (podklad pro hodnocení).</p>	<p><i>Aktivní poslech</i> <i>Řízená diskuze</i></p> <p><i>Práce ve dvojicích</i></p>
<p>Úkol 4: Diskutuj se spolužáky o těchto otázkách:</p> <p>Zadání otázek k diskuzi – PL 04, str. 2</p> <p>Promítnutí úryvku z knihy „Pohádkové včely“ – UL 04, str. 2</p> <p>Shrnutí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce včel v létě • Včelí produkt – med 	<p><i>Řízená diskuze</i></p> <p><i>Společná četba</i></p> <p><i>Řízená diskuze</i></p>
<p>Úkol 5: Zopakuj si, co všechno včela nosí do úlu.</p> <p><i>Řešení:</i> Nektar, medovice, pyl, vodu, propolis <i>Vyhodnocení:</i> Za každé správné řešení si žáci zakreslí žluté sluníčko (podklad pro hodnocení).</p>	<p><i>Individuální práce</i></p>